

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. II. De Antichristo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

QUÆSTIO II.

De Antichristo.

6. *Signa futuri iudicii quaedam sunt generalia & remota quaedam propria & propinqua.*

Inter qua singulariter notabile erit regnum Antichristi.

7. *Is erit verus homo.*

Non diabolus incarnatus.

An ab eo corporaliter possidendus, non satis constat.

Saltem erit ei summe devotus, & maximus Dei adversarius.

8. *Erit quoque unus & determinatus homo.*

PRÆTERMISSIS signis quibusdam communibus ac generalibus futuri iudicii (inter quæ Apostatarum, Hæreticorum & Pseudoprophetarum seductiones ac scandala, prælia, pestilentia, fames, terræ motus per loca, terroresque de caelo; de quibus *Matth. 24.* & alibi) quæ initia sunt dolorum, & quibus positus nondum est finis; breviter agendum est de signis propriis & propinquis, etsi non immediatis. Inter quæ primarium ferè locum obtinet adventus seu regnum Antichristi. De quo fit mentio *Dan. 7.* & *12. 2. Thessalon. 2. Apoc. 13.* & in omnium Patrum ac Catholicorum Doctorum de fine mundi seu iudicio tractantium Scriptis.

DICO I. Magnus ille antagonista seu adversarius Dei, qui nomine Antichristi intelligitur, erit verus homo. Est certum apud Patres & Doctores ex *2. ad Thessalon. 2.* ubi appellatur homo peccati ..... quem Dominus Iesus interficiet. Etsi fuerit error quorundam; putantium, non fore hominem, sed diabolum. Omnis quoque veri specie caret figmentum aliorum, qui putarunt fore diabolum incarnatum. Quod insuper non sine grandi miraculo, eoque non satis consono divinæ pietati, fieri posset, si tamen absolute non sit impossibile. Hoc denique necessario non confunderet voluntates aut libertates, neque aliter quàm nunc, scilicet per inductiones, posset natura diaboli deducere voluntatem humanam ad peccandum; cui alioquin non possent in culpam imputari, quæ faceret diabolica sibi unita natura & potentia.

Putant tamen Aliqui ipsum fore corporaliter possidendum à diabolo; vel multis dæmonibus. Verum & hoc non satis constat; & aliunde quæ diabolus in energumenis agit, iis per se loquendo non imputantur. Id saltem constat, fore hominem maxime Deo adversarium, adeoque diabolo plene devotum; cuius proinde suggestiones & artes à teneris imbuet, cuique familiaris erit. Quod satis indicatur *2. ad Thessalon. 2.* ubi vocatur homo peccati, filius perditionis, qui adversatur & extollitur super omne quod dicitur Deus, aut quod colitur; ita ut in templo Dei sedeat, ostendens se, tamquam sit Deus.

DICO II. Antichristus erit homo unicus & determinatus. Est etiam certum apud omnes Patres & Doctores, nec non Fideles, qui de Antichristo velut de particulari homine sentiunt & loquuntur. Idem quoque satis manifestè patet ex Scriptura *Ioan. 5.* Ego (inquit Christus) veni in nomine Patris mei, & non recepistis me, si, seu cum, alius venerit in nomine suo, illum recipietis; intellige, pro Messia,

scilicet Antichristum (ut communiter veteres Patres intelligunt) qui proinde est singularis homo, uti Christus, cui opponitur. Nec sanè Juxta regnum vel multitudinem, sed singularem hominem pro Messia recipient. Similiter manifestè de singulari homine intelligenda sunt, quæ *Dan. 7.* de Antichristo (ut Patres communiter exponunt) prædicantur; prout consideranti patebit. Quemadmodum & illa, quæ de Bestia ista prædicantur in *Apocalypsi c. 13.* & alibi. Postremò & principaliter idem quoque patet ex *2. ad Thessal. 2.* in verbis *n. præc.* relatis, ubi manifestè est sermo de particulari aliquo nequam. Ob quod in textu Græco singularis epithetis præponitur articulus, cuius adeò frequens præsertim repetitio communem significationem trahit ad certum individuum designandum q. d. *Ille homo peccati, ille filius perditionis, ille adversarius, ille iniquus.* Quàmvis alioquin articulus in Græco additus interdum non habeat emphasim specialem, sed redundet.

Nec refert quod *1. Ioan. 2.* dicitur: Sicut audistis, quia Antichristus venit, & nunc Antichristi multi facti sunt. Et infra: Hic est Antichristus, qui negat Patrem & Filium. Et *cap. 4.* Omnis spiritus qui solvit Iesum, ex Deo non est; & hic est Antichristus, de quo audistis, quoniam venit, & nunc jam in mundo est. Et in *Epist. 2.* Multi seductores exierunt in mundum, qui non confitentur Iesum Christum venisse in carnem: hic est seductor & Antichristus. Respondit Joannem Apostolum in primis satis clare asserere, quòd Fideibus esset à Christi Apostolis traditus adventus Antichristi, id est, adversarii Christi, cui scilicet per antonomasiam quamdam id nomen tribuatur, de quo dicit, *quia, venit,* id est venturus est, ut rectè vertit *Erasmus* & alii. Nam est verbum presentis temporis habens significationem cuiusdam futuri; quod idem est *Matth. 17.* ubi tamen Interpres noster de Elia vertit, *venturus est.* Simul equidem significat idem Apostolus illum Antichristum multos ex tunc cepisse prodromos seu præcursores habere, qui spiritu scilicet simili ducti Christianæ fidei, ipsique præsertim Jesu adversantes, eumque esse redemptorem & Filium Dei negantes (inter quos *Cerinthus* & similes) nomen Antichristi participare merentur. Qui etiam possent vocari Antichristi in genitivo, subintellige affines seu emissarii. Prout *cap. 4.* ubi noster Interpres vertit: *Es hic est Antichristus;* Græci legunt: *Es hic est ille ipse Antichristi,* subintellige, spiritus, præcursor, aut quid simile.

DICO III. Antichristus sive regnum ejus necdum venit. Est certum apud omnes. Et patet: in quo hæcenus non apparuit quicquam, in quo signa illa concurrant, quæ Scriptura de Antichristo tradit. Nam in primis *2. ad Thessal. 2.* Antichristi adventui præmittitur: *Quoniam nisi venerit discessio primi.*

Cujus signum ponitur defectio Romani Imperii,

Aut quasi generalis ab Ecclesia.

11. Diversa alia Antichristo competentia necesse apparet,

12. Clarissimè redarguitur insana Hereticorum calumniam, Pontificem esse Antichristum.

13. Explicatur illud Apoc. 13.

mum. Quod Veteres passim intelligunt de defectiōne seu destructione Romani Imperii; quod etsi à multis sæculis satis diminutum sit, & in Oriente dudum defecerit, antequam tamen ibi defecisset, restitutum fuit sacratori modo per Leonem III. in Occidente, in quo adhuc titulo & re perseverat. Quod si cum D. Thomà Tyrano, Esius & aliis per discessionem (Græcè est apostasia, seu defectio) intelligatur defectio spiritualis, à fide scilicet atque Ecclesiâ (prout nomen apostasiæ in sacris Litteris magis sonat; accedente eo, quod vetus illud Romanum Imperium quasi solo titulo superstit) adhuc conficitur intentum: nam hactenus defectio illa, generalis scilicet vel quasi generalis, à fide & obedientiâ Ecclesiæ per omnes pænè provincias & regna (qualem hi Doctores intelligunt, quoad particulares enim personas, ac multas provincias dudum & sæpè contigit) nondum apparuit, ut ad oculum patet. Etsi illam non parum promovere studuerint post schisma Græcorum & Mahumetem, Lutherus, Calvinus similisque Sectarii recentiores. Tunc igitur primò revelabitur ille iniquus, ut Apostolus subjungit.

Secundò hactenus non apparuit, qui à Judæis reciperetur pro Messia; qui Monarchiam omnibus anterioribus eminentiorem, tribus dumtaxat annis cum medio duraturam super omnes regiones attentaverit; qui universim publicum fidei Christianæ cultum sustulerit; qui in signis & prodigiis mendacibus apparens sese pro Deo colendum & adorandum vi vel fraude adegerit &c. quæ in Scripturâ Antichristo tribuuntur, ut infra patebit.

Accedit, quod de adventu Helix & Henoch, qui sub tempus Antichristi venient, nondum aliquid appareat.

Ex dictis patet, quam ineptè Lutherus aliique Antichristi præcursores satanico spiritu effutierint Pontificem Romanum esse Antichristum: cum antea tota antiquitas pro Vicario Christi, Pastore Pastorum in terris, ipsum agnovit. Sanè Pontifex Romanus non est una persona determinata, sed plures invicem succedentes; non est homo peccati, filius perditionis, qui extollat se supra Deum, & calatur tamquam Deus; non est adventus ejus secundum operationem satanæ in signis & prodigiis mendacibus & in omni seductione iniquitatis: non interficit eum Dominus Jesus spiritu oris sui. Denique plura alia, quæ antiquitas & Scriptura attribuit Antichristo, manifestè non quadrant in Pontificem Romanum, ut digni non sint isti impii, contra quos hac in parte fusus disputetur.

Quibus non favet, quod 2. ad Thessal. 2. dicitur: Nam mysterium jam operatur iniquitatis, scilicet Antichristus, qui proinde jam tum tempore Apostolorum fuit, etsi non-

dum revelatus. Nam certè tunc sanctus Petrus, Apostolorum Princeps erat Pontifex Romanus, isque solus; anne igitur hic fuerit Antichristus, qui veluti mysterium iniquitatis tunc operabatur? Procul hæc blasphemix. Inter varias porrò expositiones præfati loci (quarum nulla favet Hæreticis) videtur illa satis commoda, juxta quam ly operatur sumitur passivè, uti sæpè alia verba deponentia (de quo vide Esium in illud ad Gal. 5. Fides qua per charitatem operatur) hoc sensu: Arcana & latens iniquitas, aliquando palam grassatura, nunc agitur seu cuditur per Hæreticos seductores atque Antichristi præcursores. Ita Esius in hunc locum.

Non favet quoque Sectariis, quòd numerus nominis Bestiæ seu Antichristi erit 666. ut patet Apoc. 13. quem numerum exhibet vox Latinus congruens Papæ Romano. Nam ista vox convenit æquè ceteris Latinis, signanter Petro Martyri aliisque Sectariis, qui ex Italia seu latio prodierunt. Deinde incertum est nomen singulari Antichristi, & in qua lingua, Græca scilicet an Hebræa (in quibus numeri consuetò designantur per litteras alphabeticè) exprimeretur is numerus nominis ejus. Possent denique plura hujusmodi nomina adveniri, atque etiam alicui tribui, qui idcirco non esset Antichristus. Quocirca frustra se torquent etiam multi Catholici Scriptores, ut ex præfata prophetia colligant determinatè nomen futurum Antichristi, quod nunc ignotum, post adventum ejus erit notissimum, uti & numerus designatus per litteras nominis ejus. Sicut ante adventum Christi ignotum erat ejus nomen, postea notissimum, & simili modo in oraculo Sybillæ prædictum numerum scilicet nominis ejus fore 888, quem nomen Jesus in Græco conficit.

DICO III. Valde probabiliter nascetur Antichristus ex tribu Dan. Tum quia est recepta sententia, etiam apud veteres Patres. Tum quia non desunt indicia ex sacris litteris petita. Nam vaticinium Jacob Gen. 49. Fiat Dan coluber in via, & cerastes in semita, mordens angulas equi, ut cadat ascensor ejus retrò; etsi ad litteram principaliter intelligatur de Sampsonè, tamen secundò literaliter, aut certè in sensu allegorico explicatur à Patribus passim (quorum auctoritas non leve pondus tribuit) de Antichristo. Similiter illud Jeremiæ 8. A Dan auditus est fremitus equorum ejus, à voce hinnituum pugnantium ejus commota est omnis terra; etsi intelligatur ad litteram de Nabuchodonosor, qui cum suis Assyriis venturus erat per terram Dan ad evertendam Jerosolymam; nil tamen vetat, simul intelligi, saltem allegoricè, de Antichristo, cujus figura erat Nabuchodonosor. Denique ob hoc Apoc. 7. tribum Dan non numerari inter ceteras

2. Thess. 2. Mysterium jam operatur iniquitatis.

14. Ex numero nominis Bestiæ fundatè prænotari non quit determinatum nomen, multò minus inde aliquid contra Pontificem inferri potest.

15. Antichristus verosimiliter nascetur ex tribu Dan.

tribus velut in odium Antichristi, censet *Irenaeus lib. 5. cap. 30.* & alii. Constantius receptum est sensu communi Doctorem, quod saltem erit genere Judæus, aliàs utique non recipiendus à Judæis pro Messia. In quem finem finget se de tribu Juda & progenie David, qui templum olim à Salomone constructum ipse sit reaedificaturus, juxta *Cyryllum Ierosolym. Catech. 15.* Simili porro astu posset se fingere Judæum, etiam assumptâ circumcissione, esto non foret; præsertim cum Judæi non anxie inquirent genealogiam personæ tam portentosæ, sibi que tam charæ, qui etiam in hoc, uti in qualitate tribus possent illudi. Sanè in Babylone (quæ typus est impiorum, omnisque confusionis, sedes antiqua hostium Ecclesiæ ac Synagogæ, in qua denique multi Judæi solutâ captivitate olim remanserunt) nasciturum, plures veteres Patres censent; & quidem sectâ (quidquid sit de genere) Mahumetanum fore, putat noster *Quaresmius lib. 1. Elucidat. terræ sanctæ cap. 78.* et si instar Protei se transformaturum in varias formas, signanter Judaïsmum. Quæ tamen satis conjecturalia sunt, uti & plura alia educationem Antichristi spectantia.

Ridiculum porro est, quod dicta Veterum de Babylone (quæ usitatè hoc nomine intelligitur) manifestè loquentium detorqueant quidam Sectarii ad urbem Romanam odio S. Sedis Apostolicæ.

DICO IV. Antichristus evadet in potentissimum Monarcham totius mundi. Patet ex *Dan. 7. & 11. & Apoc. 13. & 17.* Ex quibus locis (junctâ præsertim expositione veterum Patrum) ejusmodi series regni ejus colligi solet. Quarta bestia, quam vidit Daniel *cap. 7.* significat quartam Monarchiam, scilicet Romanorum. *Quaresmius tamen lib. 1. Elucidat. terræ sanctæ cap. 78.* contendit, significare Monarchiam Turcicam, veteribus Patribus non cognitam. Quidquid sit, quædam Monarchia circa tempus Antichristi habebit decem cornua; id est, erit dissecta in decem reges. *Et ecce* (inquit Daniel *cap. 7.*) *cornu aliud parvulum ortum est de medio eorum, scilicet Antichristus: & tria de cornibus seu regibus primis evulsa sunt à facie ejus.* Quos scilicet reges ipse, in initio despectus & parvulus, debet seu destruet. Tres vero reges illos fore *Egypti, Libyæ & Æthiopiæ,* colligi solet ex *Daniel. 11.* Ipse vero (ut dicitur *cap. 7.*) potentior erit prioribus decem regibus. E quibus postquam tres deleuerit, reliqui septem se ei subiciant. Ideoque *Apocalyp. 13.* describitur Antichristus velut bestia habens capita septem, ratione septem regum sibi subjugatorum, & cornua decem ob decem regna decem regum. De quo ibidem subditur: *Et data est illi potestas in omnem tribum, & populum, & linguam & gentem.*

17. Porro figet tabernaculum suum Apaduo (locus est fortè accepturus tunc hoc nomen

ab eventu, sicut locus cladis Antichristi cum suis, adhuc ignotus & sine nomine præsentis, appellatur propheticè *Apoc. 16.* Armageddon, id est, excidium excidii) inter maria super montem Inlyrum & sanctissim, ut dicitur *Dan. 11.* Quod et si verificetur juxta multos in Antiocho Epiphane Antichristi typo, tamen juxta sensum sublimiorem, etiam à Spiritu sancto intentum, id explicant veteres Patres de Antichristo, qui fixurus sit solium suum in Judæa ierjacente inter mare mortuum & mare mediterraneum, idque in monte sancto, scilicet Moria sive Sion, in quo templum Judaicum ex parte conditum fuit; aut etiam in monte Oliveti. Ad quod etiam facit, quod Judæi eum recipiant pro Messia, rege splendido ac opulento diuque desiderato, ac proinde regni sedem inter ipsos fixuro: Ad idem facit, quod *Apoc. 11.* dicantur Henoch & Elias debellandi & occidendi ab Antichristo, quodque corpora eorum jacebunt in plateis civitatis magna, quæ vocatur spiritualiter Sodoma & Egyptus, ubi & Dominus eorum crucifixus est; qui utique Jerosolymis est crucifixus. Quamvis *Estius* hunc locum in Notis ad eundem sic explicet, ut non faciat ad præsens intentum.

Ex his etiam colligitur Antichristum in principio simulaturum esse Judaïsmum, ejusdemque restaurationem, & (quod multi volunt) templum quoque Jerosolymitanum, saltem ex parte seu inchoativè, ædificaturum. Quo non obstante verificari potest prædictio Danielis *cap. 9.* perseveraturæ usque ad finem vastitatis, & statutæ desolationis templi: si quidem illo ipso tempore erit quasi finis sæculi. Deinde desolatio tunc vel maxima erit, quando is in illo templo volet colere tamquam Deus, adeoque veri Dei cultus eliminatus erit.

Quare et si in principio repudiato Christo videndus sit sectator Judaïsmi, sequere pro Christo & Messia gesturus; postea tamen divinitatem sibi soli arrogabit, & elebatur adversus Deum Deorum, sive omnem Deum, adeoque etiam Deum Patrum suorum non reputabit, ut colligitur ex *Dan. 11. 2. Thesal. 2. & Apoc. 13.* Quamvis in occulto ex privato pacto cum damone credatur, hunc esse adoraturus. Ad quod stabilendum allegatur illud *Dan. 11.* Deum Maazim in loco suo venerabitur, & Deum, quem ignoraverunt Patres ejus, colet auro, & argento, & lapide pretioso, rebusque pretiosis.

DICO V. Gravissimam excitabit Antichristus persecutorem contra Ecclesiam, adeo ut præcipuam partem Fidelium sit partim occisurus, partim seducturus. Ita significatur in variis Scripturæ locis. *Dan. 7.* de Antichristo dicitur: *Faciebat bellum adversus sanctos, & prævalebat eis. . . . . Et sanctos Alissimè conterit. Dan. 11.* Et venies tempus, quale non fuit ab eo, ex quo gentes esse ceperunt, usque ad

Magis receptum est, fore Iudæum.

Finget se de familia David.

Similiter genus Iudaicum simulare posset.

Nascetur in Babylone juxta plures Veteres.

16. Erit potentissimus Orbis Monarcha.

17. Figet regni

ad tempus illud. Simile quid habetur *March.* 24. Hoc tamen juxta contextum *Chryso- stomus, Augustinus* & plures non incongrue explicant à Christo fuisse dictum de vastatione *Jerosolymitana*, hoc modo: Erit tunc tribulatio magna, scilicet in *Judæa* & *Jerusalem*; qualis non fuit ab initio mundi usque modo, neque fiet, intellige in populo *Judaico*, ut ait *Augustinus Epist. 80. circa med.* Præterea dicitur de Bestia *Apoc. 13.* Et est datum illi bellum satere cum sanctis, & vincere eos. . . . adoraverunt eam omnes, qui inhabitant terram: quorum non sunt nomina scripta in libro vite Agni. Et *Apoc. 20.* significatur, quod tempore Antichristi solvetur *Satanas* de carcere suo, & exibit, & seducet gentes, que sunt super quatuor angulos terræ. Omnes autem, qui reperientur non adorare Bestiam, occidendos esse, satis patet ex *Apoc. 13.* Eò autem facilius ad se plures trahet, quod jam defectio velut generalis ab Ecclesia in plerisque præcessura erit. Trahet autem populos, partim timore & violentiâ, partim miraculis falsis opæ dæmonum patrandis, juxta illud 2. ad *Thessal. 2.* Cujus est adventus secundum operationem *Satanæ*, in omni virtute, & signis, & prodigiis mendacibus, & in omni seductione iniquitatis, eis, qui pereunt.

Omnes non adoraverunt eam

Plerisque metu & falsis signis seducturus.

20. Omnes de nocte cultu alterius religionis, præsertim Christianam interdicunt.

21.

Habebit quoque in signum precationem & præcedentem descripiam.

Apoc. 13.

Apoc. 13.

Apoc. 13.

Apoc. 13.

Apoc. 13.

Apoc. 13.

Apoc. 13.

Apoc. 13.

zum est illi, ut daret spiritum imagini bestie, & loquatur imago bestie, scilicet diabolus per illam; ut olim per idola responsum dabat, Et faciat, ut quicumque non adoraverint imaginem bestie, seu bestiam principaliter in imagine, occidantur. Et faciet omnes . . . habere characterem in dextera manu sua aut in frontibus suis, velut signum Antichristianismi, & ne quis possit emere aut vendere, nisi qui habet characterem, aut nomen bestie, aut numerum nominis ejus; id est, nisi qui habet sibi impressam sive imaginem Antichristi, sive nomen ejus explicite aut per compendium expressum. De eodem seductore, tamquam particulari persona, est sermo *Apoc. 19.* Apprehensa est bestia & cum ea pseudopropheta, qui fecit signa coram ipso. . . . Vri missi sunt hi duo in stagnum ignis.

Dico VII. post reges sibi subjugatos regnabit Antichristus tribus annis & dimidio vel circiter; dein occidetur à Christo. Ita communiter Patres & Doctores. Prima pars colligitur ex *Dan. 7.* ubi dicitur: *Stantem in manu ejus, Antichristi, usque ad tempus & tempora & dimidium temporis.* Ubi per tempus intelligitur annus; per tempora duo anni, per dimidium temporis medius annus, juxta *Hieronymum Augustinum* & veteres patrum. Unde idem Propheta per septem tempora mutanda super *Nabuchodonozor* intelligit septem annos; & infra *cap. 12.* se ipsum explicans, tradit persecutionem Antichristi duraturam dies mille ducentos nonaginta, qui faciunt dies circiter duodecim ultra tres annos cum dimidio. Idem confirmatur ex *Apoc. 11.* ubi dicitur: *Civitatem sanctam concubabunt mensibus quadraginta duobus, qui conficiunt similiter tres annos cum dimidio.* Et infra dicitur: *Prophetabunt Henoch & Elias diebus mille ducentis sexaginta.* Et *cap. 12.* dicitur mulier, id est, Ecclesia, tempore Antichristi fugisse in solitudinem per dies mille ducentos sexaginta. Et infra dicitur ali in deserto loco per tempus & tempora & dimidium temporis. Et *cap. 13.* dicitur: *Datus est ei potestas facere menses quadraginta duos.* Et *cap. 20.* Post hæc oportet illum, *Satanam*, solvi modico tempore, scilicet persecutionis Antichristi; idque ob nimiam sevitiam & vehementiam persecutionis, atque adeo propter electos.

22. Monarchia ejus durabit tribus annis et dimidio.

Secunda pars patet ex 2 ad *Thessal. 2.* Quam Dominus Iesus interficiet spiritu oris sui, scilicet per imperium, atque Angeli, scilicet *S. Michaelis*, ministerium. Hoc sensu etiam intelligitur passim illud *Isaia 11.* Spiritus in labiorum suorum interficiet impium. Idque juxta multos in monte Oliveti, dum stultus mulabit se velle in cælum conscendere, ceteris illius jam in aërem evahi cepti divinitati acclamantibus. Quò Nonnulli applicent illud *Dan. 11.* *Figet tabernaculum suum super montem inebrytum & sanctum. . . . et nemo auxiliabitur ei.* Verosimiliter autem scribitur,

23. Post quos occidetur à Christo per S. Michaelem, juxta multos in monte Oliveti.

Modus occisionis de-

Herincx Sum. Theol. Pars IV.

instar Chore, Dathan & Abiron deglucitur cum suo pseudopropheta vivus à terra, & sic per Angelum præcipitabitur in infernum. Cui consonat illud Apoc. 19. *Et apprehensa est bestia, & cum ea pseudopropheta. . . . . Vivi missi sunt hi duo in stagnum ignis ardentis sulphure: & ceteri occisi sunt in gladio sedentis super equum, qui procedit de ore ipsius; id est, iussu & imperio Christi, quo scilicet ignis de caelo descendit, & exercitus cum regibus Antichristo adherentibus devoravit, ut colligitur ex Apoc. 20.*

Cum occidetur pseudopropheta, & exercitus adherentes.

24. Quanto ab hinc tempore sequetur iudicium non constat.

Rejicitur, quod quidam ex Dan. 12. consicunt de quadraginta quinque diebus.

Longius omnino tempus sita pererit.

Quantum denique temporis post mortem Antichristi supererit usque ad diem iudicii, incertum est. Varii quidem numerant solos quadraginta quinque dies ex Dan. 12. ubi cum ab abolitione jugis sacrificii Angelus numerasset mille ducentos nonaginta dies, superaddens alios quadraginta quinque dies, subdit: *Beatus qui expectat & pervenit usque ad dies mille trecentos triginta quinque*, quali videlicet tunc Christus venturus sit ad iudicium. Sed sine fundamento. Nam (ut omittam quod Nonnulli accipiant hos dies mille trecentos triginta quinque velut prioribus condistinctos; alii per quadraginta quinque dies intelligant totidem annos, inconsequenter tamen ad dies priores secundum litteram intelligendos) in primis sic alioquin determinate præsciri posset dies iudicii, ab initio persecutionis Antichristi, inque scilicet computando dies mille trecentos triginta quinque, cum tamen etiam tunc sit futurus dies domini ignotus, utpote venturus sicut fur in nocte 1. ad Thessal. 5. Et illud Matth. 24. *De die autem illa & hora nemo scit; etiam tu. &c.* erit verum. Nam (ut subditur) erunt homines sicut in diebus Noë, scilicet edentes & bibentes, nubentes & nuptui tradentes usque ad diem iudicii. Quod similiter non consistit cum ista temporis brevitate, & quidem adeò determinate expressâ, post tantas clades & persecutiones.

Præterea cum Antichristo cædetur à Deo Gog & Magog (quorum nominum mentio est Apocal. 20. De eodem prælio agitur cap. 19. & fusè Ezechiel 39.) clade tantâ, ut sepultura cadaverum sint impendendi septem menses ad mundandam terram Ezech. 39. ubi insuper fit mentio septem annorum. Sanè longius tempus videtur requirere perfecta Judæorum conversio cum subsequenti pacifico exercitio fidei Christianæ. Ut proinde Ecclesia tunc reditura credatur ad magnam pacem & tranquillitatem: post quam, etsi non longam, inopinatè veniet Dominus ad iudicium. Dicitur itaque beatus, qui pervenit usque ad dies mille trecentos triginta quinque, quia cæsis hostibus circa illud tempus incipient prodire securè in publicum ministri Ecclesiæ, & fungi officiis suis, atque restaurare destructa, omni metu deposito &

plena atque jam publicè & tâ certitudine de omni periculi cessatione.

QUÆSTIO III.

De Adventu & Prædicatione Henoch & Eliæ.

DE hac re sic in primis enuntiat Propheta Evangelicus Mat. 11. *Dabo duobus Testibus meis, & prophætabunt diebus mille ducentis sexaginta annis saccis.* Hinc certum est apud omnes, duos à Deo mittendos in testimonium contra Antichristum durante eius persecutione, veluti præcursores secundi adventus ad iudicium, illosque ab Antichristo circa finem suæ tyrannidis afficiendos martyrio.

Porrò duos hos testes fore Henoch & Eliam est communis doctrina Patrum & Theologorum ac Interpretum, atque etiam sensus Fidelium. Quod de utroque probatur ex eo, quòd communi sensu Patrum & Fidelium constat, eos adhuc vivere, adeoque non ob alium finem translatos esse in locum secretum, quàm ut in fine mundi testimonium dent Christo; Henoch quidem, quia vixit tempore Legis naturæ, specialiter pro conversione Gentium, Eliam vero, quia tempore Legis scriptæ, pro conversione Judæorum. Idem quoque satis exprimit Scriptura. De Henoch Genes. 5. ubi non dicitur de illo, uti de reliquis, *& mortuus est, sed, Ambulavit que coram Deo, & non comparuit, quia tulit eum Deus.* Et ad Hebr. 11. *Fide Henoch translatus est, ne videret mortem &c.* De Helia verò 4. Regum 2. ubi dicitur, quòd per turbinem in curru igneo ascenderit cælum.

Præterea probatur ex eo, quòd Eccli. 44. dicatur *Hench Translatus in paradysum* (Nota in Græco non haberi *ly in paradysum*, nec nominari aliquem locum) *ut coram Deo Genibus penitentiam*, prædicando scilicet in fine sæculi. Et cap. 48. de Elia dicitur: *Qui scriptus es in iudiciis temporum lenire iracundiam Domini, conciliare cor Patris ad filium, & restituere tribus Jacob.* Et clarius Matth. 17. *Elias venturus est, & restituet omnia.* Et Malach. 4. *Ece ego mittam vobis Eliam prophetam, antequam veniat dies Domini magnæ & horribilis.* Ad Eliam quoque satis aperte alluditur Apoc. 11. ubi dicitur: *Et si quis voluerit eos nocere, ignis exiet de ore eorum & devorabit inimicos eorum; & si quis voluerit eum ledere, sic oportet eum occidi. Hi habent potestatem claudendi cælum, ne pluat diebus prophetiæ ipsorum.*

Ex quibus etiam & sequentibus patet, quòd ipsorum prædicatione erit in veris signis & prodigiis, quibus contra & supra Antichristum veritatem prædicationis suæ confirmabunt, ac tum Gentes, tum Judæos ad fidem Christi convertent. Quæ Judæorum conversio sub vesperam seu finem